

Překlady v kontextu institucí EU: Pravidla pro jednotnou úpravu dokumentů a dodržování těchto pravidel

Autorka: Bc. Blanka Schůtová

Vedoucí práce: PhDr. et Bc. Tomáš Svoboda, Ph.D.

Akademický rok: 2019/2020

B. Schůtová ve své diplomové práci zkoumá používání pravidel v kontextu překladu v rámci institucí Evropské unie. Konkrétně se zaměřuje na Pravidla pro jednotnou úpravu dokumentů, jejichž používání je závazné pro všechny instituce EU.

Práce je teoreticko-empirická. V teoretické části autorka představuje dosavadní teoretické i empirické poznatky výzkumu překladu v kontextu institucí EU, vymezuje pojem institucionální překlad a zmiňuje jeho hlavní rysy, se zaměřením na specifika právního překladu v institucích EU. Sedmá kapitola je pak věnována Pravidlům pro jednotnou úpravu dokumentů. Tuto část práce hodnotím kladně, pokrývá všechny důležité teoretické aspekty a citované zdroje jsou relevantní.

Empirický výzkum je založen na analýze dvou korpusů, z nichž jeden sestává z českých verzí vybraných nařízení, směrnic a rozhodnutí EU a druhý z původních českých právních předpisů. Použitá výzkumná metoda je dobře a srozumitelně popsána, včetně nástrojů pro analýzu a způsobu sestavení obou korpusů. V korpusech autorka sleduje deset vybraných jazykových jevů, jejichž pravopis je upraven v Pravidlech pro jednotnou úpravu dokumentů. V prvním korpusu zjišťuje, do jaké míry jsou tato pravidla v evropských předpisech dodržována, ve druhém pak porovnává pravopis zvolených jevů v původních českých právních textech. Zajímavá je první podskupina, do které jsou zařazeny jevy, u nichž Internetová jazyková příručka ÚJČAV připouští více variant, zatímco Pravidla pro jednotnou úpravu dokumentů povolují pouze jednu. Výsledky empirické analýzy jsou popsány a interpretovány v kapitole 12. Získaná data jsou v práci prezentována přehledně a srozumitelně s využitím několika vhodně zpracovaných tabulek a grafů, detailní výsledky analýzy tvoří přílohu 3 diplomové práce.

Práce jako celek je kvalitní, zejména oceňuji systematické a pečlivé zpracování všech částí. Splňuje i formální požadavky; vytknout lze některé formulační nedostatky, překlepy chyby v interpunkci (např. str. 31, 35, 36, 42). Na koncepční a obsahové úrovni bych zmínila několik aspektů, které považuji za více či méně problematické a kterým by bylo vhodné věnovat prostor v diskusi:

1) Otázka srovnatelnosti korpusů. Srovnatelný korpus obsahuje podstatně menší počet různých textů, ve všech případech se jedná o zákony – tedy nejzávažnější typ předpisů. Relevantnost dat pro porovnání je tedy poněkud omezená.

2) Některé aspekty analýzy a interpretace získaných dat. U některých závěrů chybí hlubší analýza, autorka se omezuje na pouhé konstatování zjištěného. Rovněž si nejsem jistá, zda lze závěry považovat za obecně platné, vzhledem k tomu, že počet případů nedodržení Pravidel je vzhledem k velikosti korpusu poměrně nízký a navíc byly sledovány jen vybrané jevy.

3) Za zvážení by stálo určité kritické zhodnocení Pravidel pro jednotnou úpravu dokumentů. Výsledky naznačují, že požadavek na jednotný pravopis je v určitých ohledech rigidní a nekoresponduje se současným územ. Zejména se to týká pravopisu *po prvé* / *poprvé* a psaní čárky před předložkou

včetně, které se částečně odvíjí od míry rozvitosti následujícího větného členu a těsnosti vztahu ke zbytku věty. V příkladu citovaném v Tabulce 14 na straně je spojení „Zelená kniha ....“ v uvozovkách – není tedy možné chápat celé spojení jako název, ve kterém má velké písmeno své opodstatnění? Jakou roli v tomto ohledu hrají aktualizace pravidel?

Diplomantce se až na menší výhrady podařilo s využitím vhodných východisek, metod a nástrojů splnit cíle stanovené v úvodu. Proto práci doporučuji k obhajobě a předběžně navrhuji hodnocení **výborně** s tím, že konečná známka bude stanovena na základě průběhu obhajoby.

V Praze dne 25. 6. 2020

PhDr. Vanda Obdržálková, Ph.D.
oponent